

Maria Rosenquist

Socialnämnden

maria.rosenquist@trelleborg.se

KS-beslut 2021-10-05 § 233 Initiativärende (SD), Avgiftsbelägg tolktjänster

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade på sitt sammanträde 2021-10-05, §233 att i enlighet med initiativärendets intentioner uppdra åt berörda nämnder att utreda ett införande av avgifter för tolktjänster, för personer som vistats i Sverige mer än två år.

Kommunstyrelsen beslutade även att efter genomförd utredning, ge berörda nämnder i uppdrag att införa avgifter för tolktjänster, samt att ge undantag för den enskilde som är synskadad, hörselskadad eller talskadad.

De nämnder som svarat på ärendet är förutom Socialnämnden också Bildningsnämnd och Arbetsmarknadsnämnd

Enligt nuvarande lagstiftning är myndigheten skyldig att vid behov anlita tolk och att stå för tolkkostnaderna med allmänna medel. Myndigheten är även skyldig att beakta barnrättsperspektivet när barn berörs.

Utifrån gällande lagstiftning är det därför inte är möjligt att införa avgifter för tolktjänster där myndigheten bedömt att det finns behov av att använda tolk för att den enskilde, eller den enskildes barn, ska kunna ta till vara sin rätt.

Efter utredning av initiativärendet görs bedömningen att det utifrån gällande lagstiftning inte är möjligt att införa avgifter för tolktjänster där myndigheten bedömt att behov finns att använda tolk.

Beslutsunderlag

Bilaga 1 Initiativärende

Bilaga 2 Beslut från KS 21-10-05

Socialförvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att godkänna rapporten

att anse utredningsuppdraget från Kommunstyrelsen fullgjort

att skicka rapporten vidare till Kommunstyrelsen

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Bildningsförvaltningen

Arbetsmarknadsförvaltningen

Ärendet

Socialnämnden, Bildningsförvaltningen och Arbetsmarknadsförvaltningen har fått i uppdrag av kommunstyrelsen att utreda ett initiativärende om att avgiftsbelägga tolktjänster för personer som varit i Sverige i mer än två år samt att införa detta.

Socialnämnden har under 2020 haft kostnader för tolk som uppgår till 309 962 kr. Merparten av dessa kostnader står Individ och familjeomsorgen för, totalt 302 024 kr. Resterande belopp fördelas på Vård och omsorg och LSS. Inom Individ och familjeomsorgen är det i princip uteslutande kostnader som riktar sig till utredning barn och unga, öppenvård för barn och unga, familjehemsvård samt våld i nära relation. Under 2021 ser fördelningen likadan ut och fram till och med oktober har förvaltningen haft kostnader på 172 561 kr.

Enligt 13 § förvaltningslagen ska en myndighet använda tolk och se till att översätta handlingar om det behövs för att den enskilde ska kunna ta till vara sin rätt när myndigheten har kontakt med någon som inte behärskar svenska. En myndighet ska under samma förutsättningar använda tolk och göra innehållet i handlingar tillgängligt när den har kontakt med någon som har en funktionsnedsättning som allvarligt begränsar förmågan att se, höra eller tala.

Bestämmelserna i förvaltningslagen ställer krav på myndigheter att underlätta för enskilda som inte behärskar svenska. Syftet med lagen är att säkerställa att den person ett ärende gäller ska förstå ärendets gång, ärendets utgång och själv kunna göra sig förstådd. För att kunna möta personer som inte behärskar svenska är tillgång till tolk en demokratisk rättighet och en förutsättning för tillgänglig och rättssäker samhällsservice. Om det behövs tolk för att den enskilde ska kunna ta tillvara sin rätt, har myndigheter en skyldighet att använda tolk och låta det allmänna stå för kostnaden (Prop 2016/17:180).

Enligt SKR (Sveriges kommuner och regioner) är myndigheten skyldig att vid behov använda tolk och den tolk myndigheten tillsätter med stöd av 13 § förvaltningslagen kan inte debiteras individen.

Inom socialnämnden återfinns största kostnaden för tolk inom Individ och familjeomsorgen och främst i ärenden som rör barn. Förutom förvaltningslagen berörs även Barnkonventionen som ytterligare förstärker barns rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Barn har också rätt till yttrandefrihet och uttrycka sina åsikter. Inget barn som vistas i Sverige ska diskrimineras och barnets bästa ska bedömas och beaktas i varje åtgärd som rör barn. Till exempel kan myndigheten bedöma att det finns behov av tolkning i ärenden där barns vårdnadshavare inte behärskar svenska och då är det inte enbart utav hänsyn till vårdnadshavaren som tolk används, utan även ur barnrättsperspektivet.